

førsel. Fra Storbritannien udskibes en mængde sten uagtet den amerikanske told. Den høie arbejdsløn hinsides Atlanterhavet gjør konkurrence mulig. I Quincy, som er et af den amerikanske granitindustri hovedsteder, varierer lønnen for stenhuggere mellem $2\frac{1}{2}$ og 5 dollars om dagen og for stenslydere og polerere mellem 2 og 4 dollars.

Anm. Efterat ovenstaaende var nedskrevet, har hr. Kältzow i Kristiania oprettet et med damp drevet poler- og sagværk, hvor staalsand anvendes. Firmaerne „Varild“ i Kristiania og Evensen & Schmöser i Arendal har polerværk, der drives med vandkraft.

R.

Huse af granit. Granit egner sig sikkerlig bedre, end man fortiden antager, til bygningssten for almindelige huse hos os. Fra Skotland har man i Aberdeen eksempel paa en by med omtrent 17 000 huse, der saagodtsom uden undtagelse er opførte af granit. Man har der gjort den erfaring, at granitbygninger er varmere og tørrere end andre. Man opnaar dette derved, at man gjennem hele bygningen anbringer en tynd rappet bordvæg paa 3 til 5 centimeters afstand fra stemmuren gjennem alle etager. Luften, der ledes ind gjennem et hul i stenfoden, kan cirkulere gjennem denne væg og stemmuren gjennem hele bygningen.

Man savner forresten ikke hos os erfaringer for, at bygninger af stensblokke er skikkede til vaaningshuse, og det under meget ugunstige omstændigheder. Erfaringen gjælder dog ikke netop granit men kunstig slaggesten. I sin tid opførtes der nemlig ved Kaafjord grube i Finmarken flere arbejderboliger af saadan sten. Bygningerne var paa 2 etager; en var indrettet til saameget som 12 familier. Materialet var blokke paa 12, 6 og 24 tommer. Murene var enkelte og blev rappede indvendig. Husene beskrives som lune og varme; dog angaves de at være noget fugtige; men dette kom sikkerlig af, at man kogte inde i stuerne. I værkets kontorbygning, som var opført paa samme maade, mærkedes ingen fugtighed.

Hvad prisen paa granithuse angaar, saa maa den sikkerlig kunne stille sig gunstig, naar man lærer at anvende økonomiske muringsmaader som i Skotland. Megen sten, der nu kastes bort som affald i vore stenbrud, vil kunne komme til anvendelse.

Videre oplysninger om dette emne kan eftersees i „Lund-bohm: Engelska bygnadsmaterial och bygnadssätt samt de senares tillämplighet i Sverige. Stockh. 1890.“ Oplysningerne om Aberdeen er hentede derfra.

R.

Kaolinforekomst i Hurdalen. Paa gaarden Hoel i Hurdalen ved bækken nordenfor gaarden (Styggedalsbækken) sees den røde syenit paa visse steder at være forvitret til kaolin. Kaolinisationen synes at være mest fremskreden i tvende, omtrent 1 m. brede partier, strygende nnv, hvilket ogsaa er en af bergartens kløvningens retninger. Udstrækningen i felt skjultes af de omgivende løse masser. Gaardens eier, der knyttede en del forhaabninger til forekomsten, havde foretaget en boring til en dybde af ca. 5 m. i den kaoliniserede masse, der i denne dybde ligesom i dagen viste sig ren og hvid. Svovlkis i terninger osv. saaes saavel i syeniten som i kaolinleret.

C. H. Homan.

De herrer M. Bugges, O. N. Hagens, L. Meinichs og Th. Münsters dagbøger. Nedenfor anførte dagbøger, der opbevares i den geologiske undersøgelses archiv, er blevne afskrevne. Kopierne er overgivne til universitetsbibliotheket for paa den maade at gjøres let tilgængelige for publikum.

M. Bugge. Dagbøger fra reiser i Trondhjems stift. I og II. (Indeholder oplysninger om geologiske forhold inden de strækninger, der fremstilles paa rektangelkarterne: Opdal, Troldhætta, Rennebu, Rindalen, Melhus, Selbu, Terningen, Trondhjem, Stjørdalen, Meraker, Skjørn, Levanger, Værdalen, Stenkjær.)